

KÕIGI PÜHAKUTE SUURPÜHA

(Esimene lugemine Ilm7 ,2-4.9-14)

Lugemine püha apostel Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin teist inglit tõusvat päevatõusu poolt, tema käes oli elava Jumala pitsat ja ta hüüdis suure häälega nendele neljale inglile, kellele oli antud kahju teha maale ja merele, ning ütles: “Ärge tehke kahju maale, merele ega puudele, enne kui me oleme pannud pitseri Jumala sulaste otsaesistele.” Ja ma kuulsin nende arvu, kes olid pitseriga märgitud – sada nelikümmend neli tuhat pitseriga märgitud kõigist Iisraeli suguharudest.

Pärast seda ma nägin, ja vaata, suur rahvahulk, keda keegi ei suutnud ära lugeda, kõigist rahvahõimudest ja suguharudest, rahvaist ja keeltest – nad kõik seisid aujärje ees ning Talle ees, valged rüüd seljas ja palmioksad käes. Ja nad hüüdsid suure häälega ning ütlesid: “Lunastus tuleb meie Jumalalt, kes istub aujärjel, ja Tallelt.” Ja kõik inglid seisid aujärje, vanemate ja nelja olendi ümber ning heitsid silmili aujärje ette ja kummardasid Jumalat, öeldes: “Aamen. Kiitus ja ülistus, tarkus ja tänu – au, võim ja vägi olgu meie Jumalale ikka ja igavesti. Aamen.”

Ja üks vanematest küsis minu käest: “Kes on need, kes seisavad seal valgetes rüüdes, ja kust nad on tulnud?” Ning mina vastasin talle: “Mu isand, sina tead.” Ja ta ütles mulle: “Need on need, kes tulevad suurest ahistusest ja on oma rüüsid pesnud ja Talle veres need valgeks teinud.”

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps24 ,1-2. 3-4. 5-6. R:6)

R: See on põlvkond, kes otsib Jumalat.

Issanda päralt on ilmamaa ja selle täius,
maailm ja kõik, kes seal elavad.

Sest tema on selle rajanud merede peale,
kinnitanud maailma jõgede üle.

R:

Kes tohib minna Issanda mäele,
kes tohib seista tema pühas paigas?

See, kes on süütu kätelt ja puhas südamelt,
kelle hing ei himusta tühja ega kinnita pettust vandega.

R:

Tema saab õnnistuse Issandalt
ja oma õiguse Jumalalt, kes on tema abimees.
See on sugupõlv, kes teda taga nõuab,
kes otsib su palet, Jaakobi Jumal.
R:

(Teine lugemine 1Jh3 ,1-3)

Lugemine püha apostel Johannese esimesest kirjast

Mu armsad, vaadake, millise armastuse on Isa meile andnud, et meid hüütakse Jumala lasteks ja need me ka oleme. Kuid maailm ei tunne meid, sest maailm ei tunne Teda. Mu armsad! Praegu me oleme Jumala lapsed, kuid see pole veel ilmsiks saanud, mis me tulevikus oleme. Teame vaid, et kui tema ilmub, oleme tema sarnased ja näeme teda niisugusena, nagu ta on. Igaüks, kellel on niisugune lootus tema peale, puhastab end pühaduseks, tema ees, kes ta on püha.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Mt 11,28)

Halleluuja. Tulge minu juurde kõik, kes te vaevatud ja koormatud olete ja mina annan teile hingamise. Halleluuja.

(Evangeelium Mt5 ,1-12a)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Rahvahulki nähes läks Jeesus üles mäele. Ja kui ta oli istunud, tulid tema jüngrid tema juurde. Siis avas ta oma suu ja hakkas neid õpetama:
Õndsad on need, kes on vaesed Jumala ees, sest nende päralt on taevariik. Õndsad on leinajad, sest nemad leiavad lohutust. Õndsad on tasased, sest nemad pärivad maa. Õndsad on need, kellel nälg ja janu on õiguse järele, sest nendel saab olema küllalt. Õndsad on halastajad, sest nende peale halastatakse. Õndsad on puhtad südamed, sest nemad saavad Jumalat näha. Õndsad on rahunõudjad, sest neid hüütakse Jumala lasteks. Õndsad on need, keda taga kiusatakse õiguse pärast, sest nende päralt on taevariik. Õndsad olete teie, kui inimesed teid minu pärast laimavad ja taga kiusavad ning räägivad teist valetades kõiksugust kurja. Olge rõõmsad ja hõisake, sest teie palk on suur taevas.
Niisamuti on taga kiusatud prohveteid enne teid.
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, saame sõpradeks! Nii võib ju öelda, aga nii lihtsalt see ikka ei käi. Sõpradeks saadakse, kui on ühised huvid ja põhimõtted ning veedetakse ka koos mõne tegevuse juures üsna palju aega. Selle alusel võiksime arvata, et oleme Jumala sõbrad, aga päris familiaarseks ei tasuks temaga ikka minna.

Katoliku kirik tähistab täna Kõigi Pühakute Suurpüha – mitte ainult nende Jumala sõprade päeva, keda inimesed on pühakuks pidanud, vaid nende, keda Jumal ise on oma sõpradeks arvanud. Ka meie tahaksime kord eelkõige just nende hulka kuuluda, kuid alati meil siiski ei õnnestu elada nende põhimõtete järgi, mida tema on meile õpetanud. Me teeme endale üha erandeid ja hinnaalandusi, nii et lõpuks on meil toodud vabandusi ja ettekäändeid ka endal raske uskuda.

Kui meil nüüd sellele mõeldes piinlik hakkab, siis loeme parem kähku patutunnistuse...

Jutus

Armsad õed ja vennad, viimased sajandid on inimeste argipäevas paljugi muutnud: rõivaid, sõiduriistu ja elustandardeid. Teisest küljest vaadatuna, kui me ei pööra tähelepanu ainult sisule, vaid jälgime vormi, siis leiame, et paljugi on samaks jäänud.

Mis olid vanasti kõige kõrgemad hooned? Muidugi kirikud. Ja mis on nüüd? Pangad loomulikult. Pangad on nagu kaasaja kloostrid: külastajad pääsevad ainult nende jaoks määratud eesruumidesse, sealt edasi algab aga suletud klausuur, kuhu avaneb uks vaid äravalitutele... ning seal kusagil asub ka pühimast pühim ruum: seif täis raha, kulda ja väärtpabereid.

Aga leidub teistsuguseidki templeid, kuhu pääsevad sisse ka lihtsurelikud: kaubamajasid, kus saab taevast hiilgust rohkem näha kui kaasa võtta – nii nagu kirikus, kust saab vahel kaasa osta mõne väikse pühapildi või küünla. Varem meelitati inimesi kirikusse patukustutuskirjade ehk indulgentsidega, nüüd võrgutavad kaubamajad rahvast hullude päevade ja odavate väljamüükidega, mil taevariik tundub olevat lähemal kui kunagi varem. Ka pühakud ja nende kultus on tänapäeval täiesti olemas: rikkad ja ilusad, modellid, popstaarid ja päris tuuletallajatest elukunstnikud, kelle kohta käivatest uudistest ei õnnestu ka kõige parema tahtmise juures alati mööda vaadata.

Nii et tänapäeva maailmas tunneme kõik vanad pühad asjad jälle ära. Ning mis on selle sädeluse

kõrval väärt üks vanamoeline ettekujutus taevariigist, kus pidavat olema rohelised aasad, millel Jumal meid karjatab nagu karjane, või siis maa, mis voolab piima ja mett. Pealegi, lambad ju mett ei söö... Aga mis veel hullem: taevas ei ole mingeid luksus- ega sportautosid, vaid ainult terve igavik ilma nutiseadmete ja sotsiaalvõrkudeta... Samas on see võibolla ka troostiks, et taevas ei pea siis kogu aeg kuulma, mida teevad kõik need poptähekesed ja modellid. Igal juhul võib öelda, et iidsed ettekujutused taevariigi õndsusest lonkavad tänapäeva reaalsusele üsna pikalt tagant järele.

Paraku miski ei aita – kui ilus see maine elu ka poleks, sügaval sisimas me teame, et kinni hoida seda ei saa. Ja kuigi me ei oska taevariigist enam nii maiselt mõelda kui varasemad inimpõlved, peaks meile olema seda selgem, kui erinev peab olema teispoolsus meie maailma hiilgusest.

Õnneks pole kirikud siiski veel kuhugi kadunud, ja katoliku kirikus tähistatakse täna kõigi pühakute suurpüha. Pühakud olid inimesed, kes saatsid siin maailmas midagi head korda ja mõtlesid tulevasele reaalsusele. Nad olid lihast ja luust inimesed nagu meie, ja meie võime saada nende sarnaseks – kunagi, igavikus. Sellepärast seisamegi täna siin, aja ja igaviku lävel, ja mõtleme kõigile pühakutele: neile, keda me teame nimepidi, ja ka kõigile anonüümsetele pühakutele, kes elasid vaikselt oma elu, tegid head ja täitsid oma kohust nii, nagu Jumal oli neile ette näinud.

Ka meie peaksime mõtlema sellele, et pangad, kaubamajad, kuld, raha ja lõbus aja surnukslöömine jäävad maha siia maailma – neid ei saa keegi teispoolsusse kaasa võtta. Sellepärast peaksime õppima oma aja ning võimalustega nii ümber käima, et meil poleks kahju sellest, mis maha jääb. Aamen.